

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan **zvečer**, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrto leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrto leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrto leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

V Ljubljani 19. januarja.

—r.— Kranjska kupčijska zbornica je v zadnjeje svoje seji sprejela resolucijo, v kateri se poslancema dr. Adolfu Schafferju in Aleksandru Dreotu izreka kratka ali jedrnata nezaupnica. Vlada morala je v letošnjem zasedanju kranjskega deželnega zbora boriti neokušen boj z gospodom dr. pl. Schreyjem in njegovo večino. Ta gospod plemenitnik z glasno svojo večino opazoval je vsak najmanjši korak vladnega zastopnika, in naj je napravil gospod Andrej Winkler to ali ono, ničesar ni bilo všeč našim ponarejenim Nemcem. Majorizirala in terorizirala se je manjšina, a večina živela je v bogatijah in pri polnih skledah ter z inzultu plačevala vladi, katera te večine ni razgnala na vse štiri svetovne strani, kakor bi se bilo to zgodilo povsod drugod. Mej večino sedela sta tedaj tudi gospoda Schaffer in Dreot, in glasovala sta z dr. Schreyjem in vladi delila nezaupnice ter prodajala ponos, kakor da bi imela monopol na zaupanje tistega zavoda, katerega sta vsaj pri lanskem zasedanju tako slabo zastopala.

Die schönen tage in Aranjuez sind nun zu ende! Naša gospoda zastopnika postala sta čez noč vojskovodja brez armade, čez noč sta politično pogorela, in sedaj nosita na svojem čelu globoko vsekan pečat globokega nezaupanja. Ko bi nemška naša stranka imela količkaj pojma o pravem liberalstvu, ko bi spoštovala avtoriteto volilcev ter poznala forme parlamentarnega življenja in tista prvotna načela, katera glede spodobnosti veljajo tudi v političnem življenju, tedaj bi gospoda dr. Adolf Schaffer in Aleksander Dreot vedela takoj, kaj jima je storiti. Povsod drugod postalo bi parlamentarnemu zastopniku stališče nemogoče, če bi vkljub ogromnej večini in vzlic takej grenkej nezaupnici, kakor jo je kranjska trgovinska zbornica

izlila na svoja quasi-zastopnika, oklenil se svojega mandata ter bi tudi po prejetih nezaupnici s silo hotel zastopati korporacijo, ki o njegovem zastopništvu ničesar vedeti neče. Ali naša nemška stranka pokazala nam je še vse drugače eksperimente, tako, da nijmo prav nič v dvomih, kako se bodeta sedaj obnašala ostavljena poslanca dr. Adolf Schaffer in Aleksander Dreot. Na svojih poslanskih sedežih obsedela bodeta gospoda, kakor bi nosila svinec v telesu, ter se malo brigala za zaupanje ali nezaupanje trgovinske zbornice kranjske! In če bi tudi odstopiti hotela, morala bodeta stranki na ljubo ostati ter igrati komično-žalostno rolo, katero igrajo sploh taki poslanci — brez zaupanja. Gospod Aleksander Dreot, v privatnem življenju vse časti vreden mož, popustil bi gotovo rad nenaraven svoj mandat; isto tako prepričani smo tudi o dr. Adolfu Schafferju, kojega kri se je uže davno ohladila in ki je zdaj le senca onega nekdanjega fanatičnega Nemca, da bi rad zapustil svoje poslanstvo, če bi mu le stranka dovolila. Oba gospoda sta jako olikana naša someščana, in konečno je čut do spodobnosti razvit pri vsakem človeku, ki nijma niti polovice iste omike, s katero se po vsej pravici ponašati smeta gospoda dr. Adolf Schaffer in Aleksander Dreot. Ali stranka izrekla bode svoj non possumus in njena volja bode obveljala!

Vsekako pa si je kranjska trgovinska zbornica s svojim možatim činom za narodno našo zavest pridobila velike zasluge in hvalo jej bodemo vedeli, če tudi vsled njene nezaupnice ne odstopita nemška njena poslanca.

Grof Chorinsky! Greh bi bil, da ne spregovorimo tudi o njem nekoliko besedic. Po „fakcijske“ opoziciji dal se je voliti v ljubljanski mestni zastop in z vsemi koreninami političnega svojega mišljenja tiči v prsti fakcijske te opozicije. Kot vladni za-

stopnik moral je hvaležno kvitirati visokej vladi izrečeno zaupanje, kot člen fakcijske opozicije v tej kronovini prepovedal pa je vsako debato o predlaganej resoluciji. Hotel se je vvesti na dva stola, a zadela ga je usoda takovih ljudi, da je padel na tla mej oba! In zdaj ne bodo niti naši fakcijski oponenti zadovoljni z njim, niti mi ne bomo napihovali lic, da bi slavo trobili gospodu grofu, ki je sicer pred kratkim ali z jasno veliko smolo stopil na oder političnega našega življenja! Čemu pa je grof Taaffe tudi tako neusmiljen, da toliko časa odstopiti neče!

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 18. januarja.

Razmere na jugu, v Dalmaciji in Hercegovini, so zelo vznemirljive. Naj navedemo tu, kaj poročajo razni listi. „Deutsche Ztg.“ poroča iz Boka: Število vstajnikov v Krivošijah znaša 1300 mož, mej temi 300 Hercegovcev, kateri spadajo k roparskej druhalu Kovačevičev. — Iz Hercegovine dohajajočee vesti poročajo o povečanju vstajnega gibanja. — „Prese“ poroča iz Dubrovnika: Pred 8 dnevi razpršila se je žandarmerijska straža pri Uloku iz strahu pred vstaši. — Kupčevalci iz Fokše pripovedajo, da je v zgornjej Hercegovini mej Fokšo, Gačko in Nevesinjem druhal 1000 mož s Stojanom Kovačevičem na čelu. Ta druhal napala je žandarmerijsko stražo in jo razpodila; več žandarmov se je baje pridružilo tej druhalu. — „N. Fr. Pr.“ poroča: V prvih dneh tega meseca vzdignil se je Stojan Kovačevič s 70 možmi in se podal v Hercegovino. On je dobil od tam poročilo, da pride iz Trebnja v Bilek velika svota cesarskega denarja za vojake. Kakor se čuje, napala je roparska druhal vojake, 42 mož pobila in si prilastila več tisoč goldinarjev. Tega napada se je udeležilo tudi 30 Krivošijancev. — „Pester Lloyd“ poroča: Situacija v Boki je vedno bolj preteča, nastavljeni ne za-

LISTEK.

NOV.

(Spisal I. Turgenjev, preložil M. Málovrh.)

Prva knjiga.

VII.

(Dalje).

Prve spomladi gorkota prebudila je speče rožice; ves vrt je cvetel. Nadležnih poletnih mušic še ni bilo; mlado listje ščebetalo je rahlo in tu in tam oglasil se je kakšen ščinkovec; tudi grlice sedele so po drevesih; sem ter tja čulo se je tudi kukavičino kukanje. Na drugej strani potoka, mlin gonečega, vpile so kavke, da bi človek mislil, kmet-skih vozov kolesa tako cvilijo. Nad vzbujeno naravo plavali so beli ali svetlo sivi oblaki, ki so izgledali ko velike ptice s širokimi prsmi. Neždanov se je oziral, slušal in čisti zrak po odprtih mrzlih ustnicah v sé srkal . . .

In srce postalo mu je laglje; mir in pokoj je v njem zavladal.

Mej tem govorilo se je spodaj v spalnej sobi tudi o njem. Sipjagin pripovedoval je svojej ženi,

kako se je z njim seznanil, kaj mu je knez G. o njem povedal in kako sta se na potu zabavala.

„Bistra glava!“ poudarjal je Sipjagin, „ki ima mnogo znanja. Istina, da je pristaš „rudečih“, toda, saj veš, kaj to pri meni znači; ti ljudje so vsaj slavohlepni. Vrh tega je Kolja še premlad, da bi ga on zapeljal.“

Valentina Mihajlovna poslušala je svojega moža pazljivo, a ustnice nabrane so jej bile v prijazen in ob jednom nekoliko zaničljiv smehlaj. Videlo se jej je, da nje seigneur et maitre, inace tako soliden mož in visok uradnik vender še časih kakšno bedarijo napravi, baš kakor da je dvajset let star. Pred zrkalom v belej srajci stojé, češljal se je na anglešk način z dvema krtačama, a Valentina Mihajlovna sedela je na malem turškem počivalniku ter mu o raznih hišnih stvaréh govorila; da papirnica ni več takšna, kakeršna bi imela biti; da je treba družega kuharja; da je v vaškej cerkvi apno raz stene padlo; o Marijani; o Kolomejcevu . . . Mej njima vladalo je popolno sporazumljenje; živela sta v ljubavi in slogi in ko jo je Sipjagin po završenej toaleti za nje roko prosil, dala mu je obe ter se ljubeznivo in ponosno nasmijala, ko jej je on jedno za drugo poljubil. Čuvstvo,

ki ja je navdajalo, bila je sreča, akopram je imela ona oči, ki bi jih Rafael vesel bil, a on navadne oči svetnega tajnika.

Točno ob petej uri šel je Neždanov k obedu, h kateremu se pa nij pozivljalo z zvonom nego s kineškim „gongom“. — Celo društvo zbrano je bilo uže v salonu.

Sipjagin pozdravil je Neždanova zopet iz visocega svojega zavratnika ter mu odkazal sedež mej teto Ano Saharovno in Koljo. Teta bila je stara devica, sestra Sipjaginovega pokojnega očeta; duhtela je vedno po kafri ko stara obleka, ki je dolgo v omari ležala, ter je bila nemirne nravi. V hiši figurirala je kot nekakšna pazilka malega Kolje; nje grbavi obraz izraževal je nezadovoljnost, da so mej njo in Koljo posadili Neždanova. Kolja oziral se je s strani na svojega novega soseda; dečko uganil je koj, da je učitelj v zadregi, saj nij skoro nič jedel ter vedno na svoj krožnik gledal. To je bilo Kolji drago; do tega trenutka se je bal, da bode novi učitelj strog. Tudi Marijana pogledala je nekaterekrat skrivno na Neždanova.

„On izgleda kot dijak“, mislila je ona, „a mej ljudmi še nij živel; obraz njegov je pak interesanten in barva njegovih las je tako originalna, ko

dostujejo več. Zveza mej Hercegovino in Krivošijami nij popolnem pretrgana. Vsekako se je to nalašč zgodilo. To je bil slednji poskus, da bi vstaše za se pridobili, a nij nič izdalo. — Obnašanje Črne gore je baje vedno negotovnejše. V Cetinjah so teh mislij, da so te druhali le politični zločinci, ne pa roparji. Naše čete za zdaj ne mislijo poprijeti se ofenzive. Le kordon se bode povečal. Telegram iz Zadra v „Politik“ pa poroča: Poročila iz Hercegovine slikajo tamošnje razmere kot jako slabe.

Vnanje države.

„Journal de St. Petersburg“ govori o **ruskih** financah in prav z zadovoljstvom konstatira, da se blagostanje vedno večja. Finance so se po večjem uže zboljšale, a to se bode doseglo še bolj s tem, da se prihranijo obile svote pri vojaštvu. Ta list meni, da se bode Rusija v malo letih popolnem oprostila državnega dolga.

V **Irskej** trajajo nemiri vedno dalje, da si je uže 463 sumljivih v ječi. Tudi liga gospij deluje vedno naprej, ne meneč se za vladno prepoved in ne ozirajoč se na to, da so uže več njenih članov zaprti. Iz Amerike pričakujejo 50 mladih Amerikank, ki se bodo pridružile ligi. Kmetje ovirajo posestnike pri lovu lisic in večkrat lové jih sami in jih pošiljajo zaprtim. Vlada je poslala vojake, da bi kmete za državali pri lovu, a na mnogih krajih so se vojaki pridružili jim in z njimi peli irske pesni.

Turčija protestirala je proti postopanju Anglije in Francije v Egiptu in to drugim velesilam naznanila. Kaj bosta Turčiji odgovorili Anglija in Francija, to hotè počakati druge države, predno izrekó svoje mnenje o tej zadevi in pokažejo smer svoje politike. (Glej denašnji telegram.)

Dopisi.

Iz Kanala [Izv. dop.] (Mladeniči, bодite pazljivi z orožjem!) Valentin Medvejšček 20letni sin krčmarice „Urške“ pri „Škalabonu“, to je dobre četrt ure od trga Kanala na državnej cesti proti Tolminu, je imel to grdo navado, da je brez orožnega lista in brez dovoljenja na lov hodil in tihotapno streljal zajce. Večkrat so mu žandarmi sledili, da bi mu puško vzeli, ali on je bil bolj zvit in nij puške nikdar domu nesel, ampak jo je vselej skril pod kako grivo ali mej kako skalovje. Včera j zjutraj pa, to je 13. t. m., sta on in njega 18letni brat Anton blizu hiše in blizu državne ceste delala na njivi, ko se Valentin dela naveliča in hoče za kratek čas, ker je bil lep dan, iti na lov. Brat Anton ga prosi, naj ne gre, ker delo nij še končano, ali on ga ne uboga, ter gre po puško, ki je bila skrita blizu hiše in njive pod nekim robom. Kmalu potem čuje mlajši brat pok puške in h krati vpitje brata Valentina: „O joj, puška me je ostrelila!“ Anton leti koj k Valentinu, katerega najde v nezvesti na tleh močno krvavečega iz trebuha. Valentin je namreč prejšnji dan puško tako pod rob skril, da je kopito pod robom mej kamenjem

onega aposteljna, ki ga italijanski slikarji skoro vedno z rudečerujavimi lasmi slikajo, in — roke ima čedne.“ Sploh so vsi navzočni novega gosta gledali, ali ga za sedaj pustili v miru. On je to dobro čutil, ter s tem nekako zadovoljen bil, ali se vender nad tem jezil, dasi sam nij vedel zakaj. Pri obedu govorila sta Kolomejcev in Sipjagin skoro sama; menila sta se o okrajnem zboru, o guvernerji, o potnih davkih, o svojih kmetov odkupovanji, o znanih prijateljih v Petrogradu in Moskvi, o liceji gospoda Katkova, ki je baš tedaj zaslulo, o težavah delavce dobiti, o Bismarku, o vojski l. 1866 in naposled o Napoleonu III., katerega je Kolomejcev „prebrisanim“ človekom nazval. Mladi kamerjunker razkril je tu vrlo retrogradivne nazore ter svoje blebetanje s tem završil, da je necega, njemu znanega gospoda napitnico ponavljal: „Jaz napijem jedinim principijem, katere pripoznam: batini in Rödererjevemu šampanju!“

Valentina Mihajlovna se je namrgodila in rekla, da je citat vsakako „de très mauvais goût“. Sipjaginski nazoni tu razkriti, bili so jako liberalni; z nekaterimi opazkami, mimogredé povedanimi, ovrgel je Kolomejceva, da, se celo malo iz njega šalil.

„Vaša bojazen emancipacije, dragi Semeon Petrovič“, dejal je Sipjagin, „spomina me neke razprave, ki jo je naš velečislani in dobri Aleksej Iva-

in mej koreniki ticalo, cev puške pa je ven molela. Prijel je gotovo za ven molečo cev, a korenika okolo kopita zamotana, je petelina napela ter sprožila, tako, da je šel celi strel v trebuh. Brat Antoa prinesel je takoj iz bližnjega potoka v klobuku vode ter ga začel prati. Mej tem pride tudi neki mož po cesti, kateri mu pomaga brata vsaj nekoliko obezati. Jeden mož hiti v bližnji Kanal po duhovnika in zdravnika, katera sta prepozno prišla, kajti mladenič je v 20 minutah dušo izdihnil. Kmalu potem so prišli žandarmi, si žalostni prizor ogledali ter puško, po katerej so uže dolgo sledili, konfiscirali. Kaka sreča bi bila za čvrstega mladeniča, da bi mu žandarmi vzeli puško uže popreje.

Pred 14. dnevi je tudi 22letni kupec G iz Kanala na lov šel, ter blizu Avč, ker se zajec nij prikazal, streljal na kavko, ker je bila pa puška preveč nabita, je cev se razletela ter ga močno na levej roki ranila in le spretnej roki domačega zdravnika se ima zahvaliti, da nij prsta na roki izgubil.

Izpod Moskve. [Izv. dop.] Prva in glavna novica denašnjega pisma: Tudi pri nas letos na božič nijsmo redno kurili pečij. V prvej polovici preteklega decembra bil je ljut mraz, dosega v časih 25° R.; druga polovica je bila južna in pomladanska, termometer se je vzdignil precej nad 0, in v sobah smo le tam in sem umetno podpirali to toploto, katero čuti človeški organizem, podkrepivši se z redilno tvarino, kakeršne so svinske krače in druge podobne domače stvari. Srečni severjani, se je vsaj tudi njih spomnil Helij ne v svojem času! Tako si morebiti marsikdo izmed vas misli; severjani pa se božične toplote prav nič ne veselijo: riba ljubi hladno vodo, Rusi ljubijo mrzlo zimo. Zakaj bi jim neki bili inace kožuhi, kateri bi na tehtnici ne redko potegnili celo mršavo kravo slovenskega reveža-Pohorca.

Nedavno sem vam poročal, da je gromadna kraja Meljnickega na račun moskovske najdenišnice celo po poročilih nekaterih jako zanesljivih novin bila v nekakej zvezi z nihilistično propagando. Denes vam moram iz bolj zanesljivega vira povedati, da je bil ta sluh samo sluh. Car je osobno poslal v Moskvo svojega pobočnika g. Seliverstova, da bi to delo preiskal posebno vestno. Preiskava tekla je poldrugi mesec in še le pred nekimi dnevi vrnil se je g. Seliverstov nazaj v Gatčino, prepričavši se popolnem, da pri tej kraji političnega prav nič nij primešano. Se ve, da je ta vladina izjava vplivala na patrijotični del ruskega občinstva preblagodejno.

Pa polni spoko j — no skoro ga bo čutila ruska zemlja! Ljudstvo je zbegano, preplašeno in pretrpelo je preveč srčnih muk, da bi se moglo skoro umiriti. Komaj se strah in trepet nekoliko

nič Tveritinov l. 1860 pri vladi vložil ter v vseh salonih v Petrogradu čital. Osobito zanimljiv je bil ta-le stavek „osvobojeni naš kmet stopal bode gotovo z bakljo v roci po domovinskih tleh“. In kako je dobri naš Aleksej Ivanič z napihnenima licema in svojimi malimi usti kričal besede: baklja! baklja! — No, kmetje so osvobojeni . . . a kje so kmetje z bakljami v roci?“

„Tveritinov“, odgovoril je Kolomejcev nezadovoljno, „se je samo v toliko zmotil, da teh bakelj ne nosijo naši kmetje, nego drugi ljudje!“

Pri teh besedah pogledal je Neždanov nasproti sedečej Marijani na oči in ona isto tako njemu. A ta pogled preveril je Neždanova, da sta oba, ta temnogleda devojka in on sam, jednih nazorov. Ko mu jo je Sipjagin predstavil, nij nobenega utiska nanj naredila; zakaj se je tedaj baš na njo ozrl? Koj na to stavil si je tudi sam vprašanje, nij-li sramotno, tako mirno sedeti in slušati razvijanje takšnih nazorov, ter s svojim molčanjem drugih misel, da je on istih nazorov ko pripovedovalec, potrditi.

Neždanov pogledal je drugič Marijano in videlo se mu je, da iz njenih očes svojemu vprašanju odgovor čita: „Čakaj še malo . . . zdaj še nij čas zato . . . tudi nij truda vredno . . . kesneje; prilike bodeš še dosti imel.“

(Dalje prih.)

uleže, zopet počuje se kak „pljunec“ . . . Da i brez „pljuncev“ ume hudoba dosegati svojih namenov. Denes počí sluh, da vlada namerava ustanoviti posebno ministerstvo policije, alias: hoče vrniti se k nedavno odpravljenemu strašnemu „III. oddeljenju“; jutri razglasijo kako novo veleizdajo; po juteršnjem izmislijo radi primera sledečo pripovedko: V Moskvi na najvidnejšej ulici — kuzneckem prospektu — stoji velikansk dom s 5 nadstropji. Policija je uže davno sledila za tem domom, pa gotovega nič nij mogla najti. Neko prekrasno noč pa bližnji policijant sliši strašen šum na dvoru tega doma. Pozvoni, dvornik mu odpre in sredi dvora najdeta velikanske peruti: nihilist se je učil letati! Pa zapazivši grozečo mu nevarnost, vrgel je peruti in brezsledno zbežal v jedno brezbrojnih stanovanj v domu. Kar se tiče perut, pribavlja lažnik, prodavaje prostaku divjo domišljijo, perute so plod najnovejše tehnike . . . Še drug primer: V znamenitej petro-pavlovskoj trdnjavi na pravem bregu Neve je prekrasna cerkev — usipalnica ruskih carjev od Petra Velikega, v katerej leži tudi Aleksander II. Ta cerkev se je popravljala vse prošlo leto in jesen, in poprava se je zakončila še le v začetku minolega decembra. Sploh vsi sklepi (sarg) zahtevali so restavracije, posebno pa je bilo treba uporediti na priličnem kraju vse zlate in srebberne vence in druge predmete bogatega kinča, kakerse so tako obilno nanosili in še vedno prinašajo ljudje vseh stanov na gomilo Osvoboditelja narodov. Pa domišljija preplašenega ljuda našla si je drug uzrok restavracije. Stražniku cerkve sanjalo se je, da je prišel sin poklonit se prahu svojega očeta, pa v trenutku goreče molitve prebodel ga je nihilist na bodalo, katero je presunil skozi granitni tlak! Precej drugi dan straža s strahom pripoveduje svoje čudne sanje arhimandritu usipalnice. Ta z vsem duhovenstvom opravi velike mrtvašnice po ubitem carji, a oskrbnik trdnjave ogleda podrobno ves hram božji in pod sklepom carja-mučenika našel je — podkop, a v podkopu nihilista, pričakovavšega z bodalom sedanjega carja!

Nij treba mnogo uma, da bi v tacih in podobnih pravlicah uvideli čiste predpustnice, in zato vam jih tudi poročam ravno denes. O njih celo ne moremo reči: si non e vero, e ben trovato, in vender da neobrazovana praznoverna ljudska masa v njih ne smatra golih predpustnic, svedoči nam jasno to, da si jih je preresno predavala v tacih svetih časih, kakeršni so komaj minili. Da, celo leto kroži se jih po obširnej Rusiji na stotine! Mnogo jih izmišljava preplašena narodna fantazija, mnogo jih trošijo hudobni ljudje, a glavno zlo v tem oziru je zamejno novinarstvo, vnoseče k nam vsacega roda lažnjivi tovar. Crpa ga, se ve da z znanim namenom, nekaj iz listov rusko-poljske, najsovražnejše nam emigracije, nekaj pa ga dobiva od svojih dopisnikov, katerih je po stolicah legijon. Porečete: zakaj pa domače časopistvo ne vstaje energično proti takej agitaciji? Domačim novinarjem je z blagim namenom veleno, o nihilističnem gibanji pisati, kar je najmenj mogoče. Pa ta naprava ne dosega za vsem svojega blagega namena. Res je, da se je v poslednjih letih razplodilo praznih in polunihilističnih listkov po vsej Rusiji, kakor gob v lesu po toplem, spomladnem dežji; res je, da ta cenzurna naprava silno obuzdava vso to govorljivo golazen, pa itak je res, da od nje nič menj ne trpi tudi jedrnata narodna žurnalistika, kakeršne, slava Bogu, še tudi povsod več ali menj nahajamo. „Pravit. Věst.“ in njegovega mladiča „Selsk. Věst.“, katera tam in sem rečeta kako krepko o podobnih „racah brez nog in glave“, je premalo, da bi mogla izdatno pobijati laž in goljufijo. Ista, v principu dobra naprava silno paralizuje moč in vpliv vladnih oporek, a tujemu časopistvu v očeh topega mestjanstva prida nekak areol nezaslužene privilegije in svobode. To in to čital sem v zamejnih novinah, šepeta hudobni naučnik, a naivni poslušnik misli si: Naši ne smejo pisati . . . zamejni več vedó — torej je istina! Če vrhu tega še pripomnite, kar sem vam nedavno pisal o naših „liberalnih“ policijskih vlastih prošlo spomlad propalega „liberalnega“ režima, lehko razvidite, kak trudna je notranja delavnost sedanje

vlade, mi radi pritrdite, da narodna množina podobne razgovore v nekaterem zmislu po pravici navadno okončava s skeptičnim vzdihom: More biti, da je zdaj bolje; a Bog jih vé! . . . —f—.

Izpred porotnega sodišča na Dunaji.

Vesteneck proti „Tribüni“.

(Dalje.)

G. deželni predsednik pa je na objavo litijskega županstva vele preiskavati g. vladnemu svetniku grofu Chorinskiju.

Tudi o tem vršila se je preiskava, je-li je istinita trditev ljubljanskega dopisnika, da „ustavovni kumpani“ po noči v davkarijskem uradu pijančuejo. Ta preiskava vršila se je baje natanko.

A v čem je obstal ves ta škandal, pri katerem udeležen je bil okrajni glavar Fränzl-Vesteneck? vzklikne dr. Kopp v zatožbi. „Društvo državnih in privatnih uradnikov ter žandarmerijski stražmešter „durchaus gebildete deutsche Männer aus Littai“ (!?), mej temi tudi g. okrajni glavar, v celem 11 oseb, bili so v sosednji vasi Št. Martina na večer 6. febr. 1881 (nedeljo v pustu) v posebnej sobi neke krčme v veselem razgovoru pri skupnem obedu. 11 môž pilo je samo 10 ali 11 litrov vina, tako, da pride na jednega k večjemu jeden liter, kar je za mrzlo noč za skupen shod, ki je trajal 3 do 4 ure, gotovo zelo zmerno, tako, da jednoglasna trditev, da nobeden iz društva nij bil pijan, ne more biti dvomljiva. Gostov jeden, okrajni komisar Del Cott, odšel je bil najprvi. Njegov prijatelj Fridrik Werhan (privaten uradnik) pa ga nij pustil in grozil mu je v šali, da mu bode pobil okna. Del Cott je v to pristal; ker je bil zaspan, moral je oditi. Cela stvar opisuje se tako, kakor da sta samo dva mlada človeka pobijala okna; ljudje pa, ki so to videli, rekli so takoj, da je to samo šala mej dobrimi prijatelji. Samo okrajni sodnik in njegova žena sta se probudila, ker sta pa slišala smeh, niti iz postelje nijsta šla gledat na okno. Psi v hiši se niti zmenili nijso.

Okrajni glavar Fränzl-Vesteneck pa ni, kakor nij bil udeležen pri tej šali mej prijatelji. On se je bil naprej peljal s starim možem, ter slišal stoprv drugi dan o pustnej šali.

Tri priče hoté sicer vedeti, da je okrajni glavar ta dogodek videl ali o njem vsaj čul.

Priča Martin Hačin je delovec brez posla; nihče ga nij hotel vzeti na delo, odkar pa se je ono dogodilo, daje mu posla župan in njegov duševni vodja, prvi občinski svetnik, beležnik in slovenski strankovodja, in ta priča je sama obstala, tudi je to dokazano, da je zapeljana po občinskem slugi vedé lažnivo pričala.

Druga priča je kočijaž, nepopoljšljiv pijanec, ki se vsak dan uže dopoldne napije žganja; istega večera radi pijanosti niti stati nij mogel, ko pa je prišel pred sodišče, bil je do nezvesti pijan.

Tretja priča je sin ponočnega čuvaja ter je bil v istem trenutku tako pijan, da mu je helebarda pala iz rok.

Tako sramotno smel je opisati dr. Kopp slovenske priče!

To so jedine priče, kojih izpovedbe se z drugimi povse ne ujemajo, ki pa vender o celem škandalu, kakor je bil v ovadbi županovej opisan, ničesa ne vedó. Župan in njegov svetnik pa tudi afére nijsta sama videla niti čula o njej. Kar je stalo v „Tribüni“, o tem omenjene priče tudi nič ne vedó.

Kar se tiče pijančevanja v davkarskem poslopji, je popolnoma vse ovrženo po preiskavi. Okna so po noči samo radi tega svetla, ker v njih reflektira se plinova luč od kolodvora kot v zrcalu.

Preiskavale so politične oblasti in okrajno sodišče. Graška nadsodnja delegovala je okrajno sodišče v Ljubljani za to preiskavo; proti Frideriku Werhanu ter Avgustu Ungeru pa je ista takoj prestala radi pomanjkanja objektivnega dejanja.

Silno obrekovan (!) stražmešter Karl Wagner tožil je g. župana, a slednji je od sodišča druge instance obsojen bil v 60 gld. kazni.

Vse to je razvidno iz spisov.

Nacionalni sovražniki g. okrajnega glavarja šli so celo tako daleč, da so njega najboljšje priče dolžili zločina prevare, da bi iste napravili neškodljive, a dolženje bilo je tako brez temelja, da državno pravdnštvo nij hotelo preiskavati. G. okrajni glavar, kojemu se je kot poštemu in velepovaljenemu državnemu uradniku zadostenje od one strani, od koje jo je imel službeno zahtevati pravico, odreklo, bil je torej primoran, časopis, ki je trikrat na najhudonejši način napal na njegovo čast kot državnega uradnika in državljana, tožiti.

Odgovorni urednik „Tribüne“, ki pri preslušanji nij hotel povedati imena dopisnikov, temveč sam prevzel odgovornost, šel je v drznosti tako daleč (!), da je podvzel dokaz resnice.

Pristal je torej sam osobno krivdo v člankih, da pa hoče dokazati resnico, je **svojo krivdo še povečal**.

Dr. Kopp konča svojo zatožbo s trditvijo, da je po sodnijskih spisih dokazal neresnico vsega, kar se je očitalo njegovemu klijentu.

Tako glasé se uzroki zatožbe. Dr. Kopp je po prečitanji zatožbe zahteval pozvanje državnega poslanca barona Tauffererja.

Dr. Porzer se temu ustavlja, češ, postavni obrok za pozvanje prič je uže prešel.

Sodišče pa rabsodi, da se baron Taufferer ima pozvati za pričo.

(Dalje prih.)

Domače stvari.

— (Gospod Albert Levičnik,) bivši c. kr. okrajni sodnik v Ptui, imenovan je ministerialnim tajnikom pri justičnem ministerstvu, kjer je uže nekoliko mesecev služboval. Čestitamo iz vsega srca!

— (Razpisano) je mesto c. kr. sodnijskega pristava v Rogatci do 29. t. m. in c. kr. zemljiščenega knjigovodja v Rudolfovem. Prosilci morajo dokazati znanje slovenskega jezika „in wort und schrift“. Čudo!

— (Narodna čitalnica v Novem mestu) imela je 6. t. m. svoj občni zbor, pri katerem je bil voljen za predsednika zopet g. notar dr. Alb. Poznik, odbornikom pa gg. Barbo Mih., vitez Fichtenau, Kastelic Fr. st., Kastelic Fr. ml., Kindl Vinc, Kramar Pav., Oblak Val., Rudež K. Seidl, F. Verbič. L. Žura J.-Veselic se je sklenilo napraviti predpustom 4 in sicer: 22. jan. Venček, 5. februarja Svečanost Vodniku na čast, koje program se bode izdal posebej; 19. februarja Tombola s plesom; 21. februarja maškerada. Razen teh veselice je vsak ponedeljek in četrtek zvečer prosta zabava. Začetek je vsakokrat ob 8. uri zvečer. Obžalovati je le pri naši čitalnici, da tako bridko pogrešamo petja, brez katerega nij skoro nobena, tudi manjša čitalnica, kakor naša, katera šteje sedaj 98 udov. Treba bi bilo le nekotiko več veselja nekaterim narodnjakov, in vse bi se dalo izvršiti, a z zasplostjo ne dojdemo nikamor.

— (Posojilnica v Celji) ima 22. t. m. popoldne ob 1. uri v gostilnici „Zur Stadt Graz“ svoj občni zbor.

— (Popravek.) Gospod Janez Šarc nas prosi, notico v 13. številki našega lista o roparskem napadu popraviti, kajti on nij bil roparski napaden, ampak reč je bila tako-le: „Vozil sem se 14. t. m. zvečer okolo 9. ure; — komaj od Teličarja požnem, kar konj, ki se je bil neke meni nevidne reči prestrašil, s tako silo skoči v stran, da se je kolo nad nekim ondu stoječim odnašalcem popolnem zdrobilo; konj se je vsled tega v cestno grapo prekucnil, jaz pa sem z voza padajoč pri vsem tem znatno poškodoval se na glavi. — Resnica je, da so kmalu potem trije, in sicer dva delovca in jeden vojak došli ter meni pomagali konja iz cestne grape izvleči; žalega pa mi teh treh, kakor tudi drugi nobeden nič storil nij.“ — Nas prav veseli, da se nam iz zanesljivega vira poročani napad nij uresničil, kajti javna varnost je vsekako lepa reč.

— (Rokovnjaški Grog) v Vojvodinem (Udnem) borštu se, kakor se nam piše iz Nakia 18. t. m., z nova oživlja; tisto noč pred sv. Antonom je poslal svojo tatinsko četo v Naklanski farovž; vratica, ki drzé proti cerkvi, so bila kmalu izpahneni in zdajci so jeli prazniti klet; pobrali so meso, klobase in špeh od treh prašičev, prisvojili si sladkorja, kruha in nekaj steklenic vina. V jedilnici so vzeli do sto gld. starega srebernega denarja, dve sreberni žlici, nekaj vilic in nožev. Ubili so uže prej farovškega psa ter ga zunaj vasi na nek kozolec obesili. Vse se čudi njih drznosti; prišli so z vozom po plen; nakladali so na jasnej ces. cesti pri znanem Karbonarijevem vodnjaku; malo pred dvema po polnoči so mirno odrinili v svoja skrivališča, naredivši škode za kacic 300 gld.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“.

Dunaj. „Fremdenblatt“ je izvedel, da se bode od delegacij zahteval izvenreden kredit 3,100.000 gld. in izvenredna potrebščina za tri mesece po 1,200.000 gld., vkup torej 6,700.000 gld.

Praga. Zbor ustavovernega odbora veleposestnikov je sklenil, da ne sklepa nobenega kompromisa z avtonomisti.

Carigrad. Vlada vzprejela je o svojej noti od 13. t. m. gledé Egipta odgovore iz Rima, z Dunaja in iz Petrograda, kateri se smatrajo zadovoljivimi. Bismark nij še odgovoril.

Belgrad. Skupščina se je sešla. Vršile so se volitve provizornega predsednika in verifikatornih odborov.

Razne vesti.

* (Štastika štajerskih nižjih šol.) Štajerska je imela konec lanskega leta 738 javnih, 7 fabriških in 37 privatnih nižjih šol; v vseh skupaj je bilo 1518 razredov, razen teh je bilo 10 meščanskih šol, izmej teh dve osmorazrednici. — Od ljudskih šol je bilo 46 % jednorazrednic, 22.5 % dvozrednic, 13 % trirazrednic, 7.5 % štirirazrednic, 4 % petrazrednic, le 3 šestrazrednice in jedna sama sedemrazrednica. — Od 151.662 otrok, ki bi morali šolo obiskovati, jo je obiskovalo samo 130.239; 14 % otrok se je torej odtegnilo šolske dolžnosti. Poučevalo je 361 nadučiteljev in 5 nadučiteljic; 491 učiteljev in 44 učiteljic; 254 podučiteljev in 11 podučiteljic; 129 pomočnih učiteljev in 10 pomočnih učiteljic; 852 učiteljev za verouk in 387 učiteljic za ročna dela. Izmej pomočnih učiteljev jih je bilo samo 8.5 %, izmej učiteljic za ročna dela pa 62 % izprašanih.

* (Česke železnice.) Dolgost českih železnic je znašala konec l. 1880 3734.13 kilometrov; 1 kilometer železnic je prišel torej na Českem na 13.9 □ kilometrov zemlje in na vsakih 1488 prebivalcev. — Na 1 □ km. zemlje pride torej 0.071 km. železnice. — Dolgost avstrijskih železnic sploh znaša 11.418.18 kilometrov; torej pripade Českej samej uže 32.73 % ali skoro tretjina avstrijskih železnic.

* (Bogastvo mesta Pariza.) Pariška mestna občina ima v svojem rajonu posestva, vrednosti jedne milijarde 60 milijonov frankov. Mej istimi so pomenljiva: Mestna hiša (Hotel de Ville) vrednosti 35 milijonov frankov, nadalje 20 okrajnih mestnih hiš 27 milijonov fr., 64 cerkev 169 milijonov fr., 9 tempeljnov 8 milijonov frankov. 2 sinagogi 4 milijone fr., 37 farnih hiš 9.5 milijonov fr., 2 konzistorijalni hiši 685.000 frankov, zavod des pompes funébres 4.5 milijonov, 3 višje šole 11 milijonov, 6 srednjih šol 29 milijonov, 143 mestnih in ljudskih šol 65 milijonov, 3 mestnih gledališč 11 milijonov, 20 vojašnic 28 milijonov in 46 dobrodelnih zavodov 50 milijonov frankov.

* (Prebivalstvo Pariza.) Pariz ima po najnovejšej štetvi od 18. decembra lanskega leta 2,225.910 prebivalcev, torej je prirastel od l. 1876 za 237.104 ljudi, to je za 10.6 % ali za 2.1 % v jednom letu. Prebivalstvo Pariza raste torej za tretjino hitreje kot prebivalstvo Dunaja, kjer se je pomnožilo število ljudi od l. 1869—80 za 14.2 % ali za 1.3 % v vsakem letu.

Lista upravnštva. Gosp. dr. I. K. v Kastvi. Plačano do 30. aprila t. l.

Meteorologično poročilo.

(Pregled čez pretečeni teden.)

Barometer: Stanje barometrovo je bilo cel teden zelo visoko in sploh za 13.20 mm višje, kot srednje stanje celega leta; znašalo je namreč 748.50 mm in je bilo vsak

dan nadnormalno. Z ozirom na povprečno številko celega tedna je bilo stanje v petek, soboto in nedeljo nadnormalno, v ponedeljek, torek, sredo in četrtek pa podnormalno. Najnižje, za 7-27 mm pod normalom, je bilo v ponedeljek; najvišje, za 9-31 mm nad normalom, v nedeljo; največji razloček v srednjem stanju znaša torej 16-58 mm. Najvišje v celotni tednu sploh, 75-87 mm visoko, je stal barometer v nedeljo zvečer; najnižje, 740-82 mm visoko, v ponedeljek zvečer; razloček med maksimumom in minimumom znaša torej 17-55 mm. Največji razloček med stanjem jednega dne, za 5-33 mm, je bil v ponedeljek; najmanjši, za 0-85 mm, v nedeljo.

Termometer: Srednja temperatura celega tedna je znašala -2°C , to je za $0-5^{\circ}\text{C}$ nad normalom. Temperatura je bila samo v soboto in v nedeljo podnormalna, vse druge dni pa nadnormalna. Najvišjo srednjo temperaturo, $+0-1^{\circ}\text{C}$, ali za $2-7^{\circ}\text{C}$ nad normalom, je imel petek; najnižjo, $-4-9^{\circ}\text{C}$, ali za $2-5^{\circ}\text{C}$ pod normalom, nedelja; največji razloček v srednji temperaturi znaša torej $5-2^{\circ}\text{C}$. Najvišja temperatura celega tedna sploh, $+3-0^{\circ}\text{C}$, je bila v četrtek popoldne; najnižja, $-8-8^{\circ}\text{C}$, v nedeljo zjutraj; največji razloček sploh torej $11-8^{\circ}\text{C}$. Pozitivna je bila temperatura vselej popoldne, razen nedelje; negativna vsako jutro, vsak večer in v nedeljo popoldne. Največji razloček v temperaturi jednega dne, $8-2^{\circ}\text{C}$, je imel četrtek, najmanjši, $4-4^{\circ}\text{C}$, petek.

Vetrovi zadnjega tedna so bili sicer nekoliko močnejši, kot vetrovi predzadnjega tedna, vendar še zmirom precej slabotni; severni in vzhodni vetrovi so splošno prevladovali nad južnimi in zahodnimi prejšnjega tedna. Z največjimi, namreč s 43% , je bil zastopan „vzhod“, s 24% potem „burja“, s 14% „gorenjec“, s 14% tudi „brezvetrije“ in slednjič s samo 5% „sever“.

Vreme je bilo vsled izredno visokega stanja barometrovskega zelo stanovito in suho; dežja ali snega ves teden ni bilo. Nebo je bilo vsled tega večinoma, namreč v 81% , popolnoma jasno, v le $9-5\%$ deloma jasno in deloma oblačno in tudi v ravno tolikih $\%$ popolnoma oblačno.

Dunajska borza

dné 19. januarja.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)

Enotni državni dolg v bankovcih . . . 74 gld. 75 kr.
Enotni državni dolg v srebru . . . 76 „ — „

Zlata renta	92	85
1860 državno posojilo	132	25
Akcije narodne banke	831	—
Kreditne akcije	310	25
London	119	30
Srebro	—	—
Napol.	9	47
C. kr. cekini	5	60
Državne marke	58	35

Poslano.

Podpisani s temi vrsticami očitno izjavijo, da niso v nikakršni zvezi z dopisom iz Idrije v „Slovenskem Narodu“ št. 11, še menj pa je kdo izmed njih omenjeni dopis pisal.

Sicer so pa isti bili navzočni, ko se je omenjeno pobiranje pričelo in pozvani bili v ta namen kaj subskribirati; pa izrazili so se, da bi bilo bolje tukajšnji revnejši šolske mladine kaj darovati, izmed katere najrevnejši še zdaj v tako ostrem mrazu bosi v šolo hoditi morajo. (34)

V Idriji, dné 18. januarja 1882.

Anton Levstik, učitelj na idrijske petorazrednice; Ivan Pleško, učitelj; Leopold Žorž, učitelj; Alojzij Novak, učitelj.

Cvet zoper trganje,

po dr. Maliči, (335-17)

je odločno najboljšo zdravilo zoper protin ter reumatizem, trganje po udih, bolečine v križi ter živcih, otekline, otrple ude in kite itd., malo časa čez se rabi, pa mine popolnoma trganje, kar dokazuje obilno zahval. Zahteva naj se samo „cvet zoper trganje po dr. Maliči“ s sraven stojičim znamenjem; 1 steklenica 50 kr., pravega prodaja samo

lekarna „pri samorogu“ J. pl. Trnkoczyja na Mestnem trgu št. 4 v Ljubljani.

Marelična sadlina (marmelada)

po 50 kr. kilogram,

se dobi pri **Franu Šumi-ji**, Kongresni trg št. 13 v Ljubljani, če se vzame najmanj 5 kilogramov vkup. Po tej ceni je tudi **malinčna** in **grozdjčna (ribezeljeva)** sadlina. (25-2)

Dr. Sprangerjeve

kapljice za želodec,

priporočane od zdravniških avtoritet,

pomagajo takoj, če ima človek krč v želodci, migreno, feber, ščipanje po trebuhu, zaslinjenje, slabosti, če ga glava boli, če ima krč v pr. ih, mastno zgago. Telo se hitro očisti. V bramorjih razpusti bolezensko tvarino, odvajajoč črve in kisline. Davici in tifusu vzamejo vso zlobnost in vročino, če se zavzajajo po $\frac{1}{2}$ žličke vsako uro, ter varujejo nalezljivosti. Človeku diši zopet jed, če je imel bel jezik. Naj se poskusi z majhenim ter se prepriča, kako hitro pomaga to zdravilo, katero prodaja lekarnar **J. Svoboda** v Ljubljani, a flacon 30 in 50 kr. av. velj. (247-62)

Tuji:

19. januarja:

Pri **Slonu**: Vodničar z Dunaja. — Bar. Kusevich iz Maribora. — Hirsch z Dunaja. — Porenta iz Novega trga. — Vidmar iz Žir. — Pri **Maliči**: Goldman z Dunaja. — Samide iz Gradca. — Starega loga. — Langraf z Dunaja. — Grand iz Gradca. — Robert iz Trsta.

Lekarja Nussbaumer-ja

zdravstvena vina.

Svarilo: Ker se večkrat poskuša, moj preparat z drugimi popolnem neuplivnimi, da, večkrat celo škodljivimi mešanici nadomestiti, opozorujem p. n. kupovalce, naj pazno in odločno **J. Nussbaumer-jevo kina-železno-** in **kina-malaga-vino** zahtevajo.

Kina-železno-malaga-vino

je jedin popolnem zanesljiv in neškodljiv na zobe vplivajoč dober pripomoček za **napravljanje in čiščenje krvi**, za hitro odpravo **bledice** in za odpravo **pomanjkanja krvi**, proti boleznim v **želodci, migreni, podgromu, skrofuloznosti**, proti boleznim v **jabolku, goltanci in na plučah**.

Kina-malaga-vino,

posebno krepilen pomoček za **slabotne otroke** in **ženske** po prestanih težkih boleznih, osobito po otročji postelji.

Spridevala: V raznih slučajih rhabitise, skrofuloze, anemije rabil sem **kina-železno-malaga-vino** od g. lekarja **J. Nussbaumer-ja**; uspeh je bil zelo ugoden in jaz morem to vino zaradi **lahke prebavljivosti, okusnosti in izvrstnega učinka** najtopleje priporočati.

Na Dunaji, v decembru 1880.

Dr. Fürth.

(441-7)

c. kr. vseučilišni docent, predstojnik odd. obč. poliklinike.

Potrjujem, da sem v **kina-železno-malaga-vinu** lekarja **J. Nussbaumer-ja** v Celovci dobil **izvrstno in lahko prebavljivo zdravilo**, katero smem erlo priporočati. Linc na D., 1880. Prof. dr. **J. B. Thaler** s. r.

Radostno potrjujem podpisani, da je **kina-železno-malaga-vino** lekarja **J. Nussbaumer-ja** preparat **izvrstne dobrosti in vplivnosti** ter svojej lastnosti **mrežitelj krvi in pospešujoč prebavljenje** in da vse druge železne preparate zelo prekosi. Linc na D. Dr. **L. Winternitz**.

Pošljite mi s prihodnjo pošto 10 steklenic Vašega **kina-železno-malaga-vina**, kateri je moja žena, ki več let trpi na spodnjem telesu, **smrti rešil**. Na Dunaji, 18. oktobra 1880. Dr. **Ig. Weiss**.

Razpošiljalna zaloga: **J. Nussbaumer**, lekar v Celovci.

Zaloge za **Kranjsko**. V Ljubljani: **G. Piccoli**, lekar. V Metliki: **F. Wach**, lekar. V Radovljici: **A. Roblek**, lekar.

Št. 184.

(24-2)

Razglas.

Dné 30. januarja 1882 od 9. ure zjutraj do popoldne se bode od podpisanega glavarstva na javnej dražbi v Vodich v gozdu Gušče 400 bukovih lepih debelih drevih prodalo.

Cena je ustanovljena po 12 kr. za vsak kubični čevlj in oddalo se bode taistemu, kateri bode največ ponujal. Opomni se, da vas Vodice leži pri deželnej cesti, po katerej je vožnja z najtežjim vozom lahko mogoča.

Natančnejši pogoji se zvedó pri podpisnem.

Občinsko glavarstvo v Materiji,

dné 15. januarja 1882.

Občinski glavar: Kastelic.

Cené ure!

Po poštnem povzetju **po nazaj**, če poslatev **nij čilo** je torej **šiljam in dam denar povoljna**. Vsako nameriskirano.

1 cylinder-uro od srebrnega nikla z verižico; prej gld. 12 — zdaj **gld. 5.25.**

1 ancre-uro od srebrnega nikla z verižico; prej gld. 15 — zdaj **gld. 7.25.**

1 srebrno ancre-uro z verižico; prej gld. 25 — zdaj **gld. 11.25.**

1 srebrno remontoir-uro-Washington z verižico; prej gld. 30 — zdaj **gld. 15.**

Zlate ure za gospe; prej gld. 40 — zdaj **gld. 20.**

Zlate remontoirs; prej gld. 100 — zdaj **gld. 40.**

Jamči se za 5 let.

PH. FROMM,

Uhrenfabrikant, Rothenurmstrasse gegenüber der Wollzeile Wien. (695-6)

Temeljita pomoč vsem, ki so v želodci in trebuhu bolni.

Ohranjenje zdravja

naslanja se večjim delom na čiščenje in snajenje sokrovce in krvi in na pospeševanje dobrega prebavljenja. Najbolje to sredstvo je

dr. Roza

življenski balzam.

Življenski balzam dr. Rozov odgovarja popolnem vsem tem zahtevam; isti oživi vse prebavljene, nareja zdravo in čisto kri, in truplo dobi svojo prejšnjo moč in zdravje zopet. Odpravlja vse teško prebavljene, osobito gnjus do jedi, kisloto, riganje, napetost, bljevanje, kri v želodci, zaslinjenost, zlato žilo, preobteženje želodca z jedil itd., je gotovo in dokazano domače sredstvo, ki se je v kratkem zaradi svojega izvrstnega uplivanja obče razširilo.

1 velika sklenica 1 gld., pol sklenice 50 kr.

Na stotine pisem v priznanje je na razgled pripravljenih. Razpošilja se na frankirane dopise na vse kraje proti poštnemu povzetju svote.

Spoštovani gospod **Fragner!**

Hvaležen vam moram biti, da ste mi poslali dve steklenici dr. Rozovega življenskega balzama, kajti od onega trenutka, ko ga je moja soproga zavžila, izgubila je svoje bolečine in krč v želodci, za katerem je trpela 3 leta. S tem potrjujem same istinitost. Prosim vas, da mi s poštnim povzetjem pošljete zopet 6 steklenic dr. Rozovega življenskega balzama. Rogatec, 15. oktobra 1880.

Sé spoštovanjem

Mihail Miklavžic,

h. št. 44, občina Hum, zadnja pošta Rogatec.

Svarjenje!

Da se izogne neljubim napakam, zato prosim vse p. t. gg. naročnike, naj povsodi izrečno **dr. Rozov življenski balzam** iz lekarne **B. Fragnerja** v Pragi zahtevajo, kajti opazil sem, da so naročniki na več krajih dobili neuspešno zmes, ako so zahtevali samo življenski balzam, in ne izrečno **dr. Rozovega življenskega balzama**.

Pravi

dr. Rozov življenski balzam

dobi se samo v glavnej zalogi izdelovalca **B. Fragnerja**, lekarna „k črnemu orlu“ v Pragi, Ecke der Spornergasse Nr. 205-3.

V Ljubljani: **Wilj. Mayr**, lekar; **G. Piccoli**, lekar; **Jos. Svoboda**, lekar; **J. pl. Trnkoczy**, lekar. V Novem mestu: **Dom. Rizzoli**, lekar. V Kameniku: **Jos. Močnik**, lekar.

Vse lekarne in večje trgovine z materialnim blagom v Avstro-Ogerskej imajo zalogo tega življenskega balzama.

Isto tam:

Praško vseobčno domače mazilo,

gotovo in izkušeno zdravilo zoper prisad, rane in ulesa.

Dobro rabi zoper prisad, ustavljanje mleka in če postajajo ženske prsi trde, kadar se otrok odstavi; zoper abscese, krvava ulesa, gnojne mozoljčke, črni tur; zoper zanohtnico ali takozvanega črva na prstih; zoper obustavljanje, otekline, bezgavke, izrastke, morsko kost; zoper otekline po prehlajenju in po putiki; zoper ponavljajoč se prisad v udih na nogi, v kolenih, rokah in lediji, če se noge poté in zoper kurja očesa; če roke pokajo in zoper kitam podobne razpokline; zoper otekline, kadar je koga pičil mrčes; zoper stare rane in take, ki se gnojijo; zoper raka, ranjene noge, vnetje kože na kosteh itd.

Vsak prisad, otekline, ukoščenje, napihnenje se kmalu ozdravi; kjer se je pa pričelo uže gnojiti, ule izsesa v kratkem in brez bolečin ozdravi.

V škaticah po 25 in 35 kr.

(209-23)

Balzam za uho.

Skušeno in po mnogih poskusih kot najzanesljivejše sredstvo znano, odstrani naglušnost, in po njem se dobi popolno uže zgubljen sluh. 1 sklenica 1 gld. av. velj.